

DRŽAVNI ARHIV U DUBROVNIKU

ARHIVSKI SABIRNI CENTAR KORČULA - LASTOVO

SUMARNI INVENTAR

**BLATSKA PUČKA BLAGAJNA
(1912.-1947.)**

Broj fonda: HR-DADU-SCKL-970

Izradila: Tonko Barčot

Žrnovo, studeni 2020.

SADRŽAJ

Opis fonda

1. Identifikacija	3
2. Kontekst	4
3. Sadržaj i ustroj gradiva	6
4. Uvjeti dostupnosti i korištenja	6
5. Dopunski izvori	7
6. Područje kontrole opisa	8
Inventarni popis	9
Kazalo osoba	14
Kazalo geografskih pojmova	14
Kazalo tehničkih jedinica	15

1. IDENTIFIKACIJA

- 1.1. Identifikacijska oznaka** HR-DADU-SCKL-970
- 1.2. Naslov** Blatska pučka blagajna
- 1.3. Vrijeme nastanka gradiva** 1912.-1947.
- 1.4. Razina opisa** Fond
- 1.5. Količina i nosač jedinice opisa** 10 knj, 0,9 kutije; 0,44 d/m

2. KONTEKST

2.1. Naziv stvaratelja Blatska pučka blagajna u Blatu, kreditna zadruga sa neograničenim jamstvom

2.2. Upravna povijest

2.2.1. Vrijeme i mjesto djelovanja Zadruga je utemeljena 27.5.1912. u kući Stjepana Kalogjere. Utemeljiteljska skupština održana je pod predsjedanjem Frana Ostojića uz 14 sudionika. Svrha zadruge bila je poboljšanje imovnog stanja članova promicanjem štedljivosti, nabavkom novčanih sredstava za gospodarstva i davanjem zajmova svojim članovima. Na skupštini je usvojen Pravilnik i birana Uprava i Nadzorni odbor. Članovi prve Uprave su bili posjednici iz Blata, a predsjedao joj je Ivo Bosnić Bruk Kuzmin. Na čelu Nadzornog odbora te 1912. bio je Ljubomir Smerchinich pk. Petra. Njezin dugogodišnji predsjednik (1933.-1941.) bit će spomenuti Stjepan Kalogjera (Calogera), koji je k tome vodio dokumentaciju od njezina utemeljenja i bio stvarni upravitelj (kako ga se i naziva već u spisima iz 1915.).

Do početka 1914. zadruga je bila učlanjena u Zadružnu zvezu u Ljubljani. Do kraja Prvog svjetskog rata posluje dobro, no prilikom izmjene austrougarskog novca u jugoslavenske dinare ostvaruje veliki gubitak (191.542 dinara gubitka). U međuraću vladaju nepovoljne okolnosti za djelovanje zadruge, a generiraju se sve veći dugovi seljaka. Ova zadruga je u to vrijeme bila poznata po visokim kamatama na kredite. Veći problemi u njezinom poslovanju bili su zabilježeni 1936. zbog odloženih seljačkih dugova (na 6 godina).

Godine 1915. zadruga je brojila 137 članova. U nekom trenutku je navodno dosegla brojku od čak 890(?) članova. Godine 1934. broji 334 člana, a 1940. 311 članova. Najviše ih je iz Blata, a manje iz Smokvice, Vele Luke, Čare i ostalih mjesta otoka Korčule, ali i izvan otoka. Zadruga je djelovala na prostoru Blata, Čare, Smokvice i Vele Luke.

Posljednja prijeratna skupština održana je 5.5.1940. Godine 1946. u novom društvenom sustavu zadruga je likvidirana.

2.2.2. *Sjedište
djelovanja*

Blato

2.2.3. *Pravni položaj*

Pravno tijelo, gospodarski subjekt

2.2.4. *Nadležnost,
svrha, funkcije i
područje djelatnosti*

Kreditiranje članova, novčano poslovanje, štednja

2.2.5. *Organizacijski
ustroj*

Organi zadruge su: Uprava, Glavna skupština i Nadzorni odbor.

Glavna skupština bira Upravu na 4 godine i odobrava odluke Uprave. Redovito se sastaje jednom na godinu. Donosi i mijenja pravila, odlučuje o likvidaciji, potvrđuje završni račun. Svaki zadrugar ima pravo glasa na skupštini

Uprava je dužna brinuti se za redovnu djelatnost, vođenje knjiga, sastavljanje završne bilance na kraju godine i podastiranje na uvid Nadzornom odboru. Uprava zastupa zadrugu na sudu i izvan suda, saziva glavne skupštine i određuje im dnevni red.

Na čelu Uprave stoji predsjednik (starješina ili ravnatelj), koji neposredno upravlja i nadzire zadružno poslovanje.

2.2.6. *Veze*

Zadružna zveza Ljubljana (1912.-1914.)

**2.3. Povijest
arhivskog fonda**

Spisi stvaratelja su dijelom sačuvani kod upravitelja zadruge Stjepana Kalogjera i njegovih nasljednika. Nije poznato o sudbini ostatka spisa stvaratelja. Njegov sin Petar Kalogjera donirao je sačuvano gradivo Arhivu 2019.

**2.4. Način
preuzimanja ili
predaje**

Donacija Petra Kalogjere 2019.

3. SADRŽAJ I USTROJ GRADIVA

3.1. Sadržaj

U djelomično sačuvanom gradivu odražava se djelovanje stvaratelja na polju štednje i kreditiranja svojih članova. Mahom je riječ o financijskoj dokumentaciji koja posvjedočuje novčano poslovanje zadruge, ali i daje uvid u njezino članstvo.

U popisima članova upisivani su podaci o njihovoj smrti ili istupanju, iseljenju iz Blata sa zemljom ili gradom iseljenja. U pojedinim registrima evidentirano je kretanje štednog uloška svakog pojedinog člana.

Manjim dijelom fond progovara i o upravi/djelovanju istaknutih Blaćana posjednika, ponajprije o dugogodišnjem predsjedniku i upravitelju Stjepanu Kalogjeri, a posredno i o životu Blaćana u rasponu od posljednjih predratnih (I. svjetski rat) godina do prvih poslijeratnih (II. svjetski rat).

3.3. Dopune

Ne očekuju se daljnje dopune gradiva.

3.4. Plan sređivanja

Pokušalo se rekonstruirati prvobitni red pisarnice stvaratelja.

Uspostavljene su sljedeće serije:

1. Rad središnjih tijela,
2. Članstvo
3. Štednja
4. Zajmovi
5. Tekuće financijsko poslovanje

4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

4.1. Uvjeti dostupnosti

Fond ima status javnog arhivskog gradiva.

Gradivo je dostupno sukladno čl. 21 i 22 Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (NN, br. 61/2018, 98/2019).

4.2. Uvjeti objavljivanja i umnožavanja	Umnožavanje je dozvoljeno sukladno Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva (NN, br. 67/99) i Pravilniku o korištenju arhivskog i knjižnog gradiva u čitaonicama Državnog arhiva u Dubrovniku.
4.3. Jezik i pismo u gradivu	Hrvatski, slovenski / latinica
4.4. Tvarne značajke i tehnički uvjeti	Nosač zapisa je papir. Većina spisa je sačuvana u dobrom stanju i jasno su čitljivi.
4.5. Obavijesna pomagala	Sumarni inventar, arhivist Tonko Barčot

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1. Mjesto čuvanja izvornika	Državni arhiv u Dubrovniku, Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo
--------------------------------------	---

5.3. Dopunski izvori	Državni arhiv u Dubrovniku <ul style="list-style-type: none"> - HR-DADU-196. Trgovačko-obrtnička i zanatska komora za grad i kotar Dubrovnik
-----------------------------	---

Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo

- HR-DADU-SCKL-157. Kotarski sud u Blatu
- HR-DADU-SCKL-527. Kotarsko poglavarstvo Korčula
- HR-DADU-SCKL-536. Kotarsko poglavarstvo Korčula
- HR-DADU-SCKL-601. Kotarski zadružni poslovni savez Korčula
- HR-DADU-SCKL-723. Potrošno-obrtna težačka zadruga u Blatu
- HR-DADU-SCKL-725. Općina Blato

5.4. Bibliografija

Pavle Bakarić „Zadruga utemeljene u Blatu do 1941. godine (uz stotu obljetnicu zadrugarstva)“. *Blatski ljetopis* 3, Zagreb 2002., str. 209-224.

Tonko Barčot. *Prešućeni rat – Korčulanski kotar u I. svjetskom ratu*. Dubrovnik 2015., str. 69, 202.

Vinko Milat „Blato zemlja – zemlja život“. U: *Od Sydneya do San Francisca* (ur. Zvonimir Šeparović), Čakovec 1982., str. 276-285.

6. PODRUČJE KONTROLE OPISA

6.1. Napomena arhivista

Tonko Barčot, arhivist

6.2. Pravila ili propisi

Opis je izrađen sukladno s Općom međunarodnom normom za opis arhivskog gradiva ISAD/G.

6.3. Nadnevak izrade opisa

Studeni 2020.

INVENTARNI POPIS

- 1.1. *Signatura* **HR-DADU-SCKL 970/1**
- 1.2. *Naslov* **Rad središnjih tijela**
- 1.3. *Vrijeme nastanka gradiva* 1912./1941.
- 1.4. *Razina opisa* Serija
- 1.5. *Količina zapisa* 0,2 kutija, 0,02 d/m
- 3.1. *Sadržaj* Serija sadrži tiskana Pravila zadruge iz 1912. i punomoći za glasovanje kao odraz djelovanja Glavne skupštine, imenik članova Uprave i Nadzornog odbora s podacima o njihovom eventualnom istupanju ili datumu smrti, kao i oglas iz 1941. s podacima o ovlaštenjima zastupanja.
- 3.2. *Plan sređivanja* Spisi su posloženi tematski u podserije.

<i>Signatura</i>	<i>Naslov</i>	<i>Vremenski raspon</i>	<i>Broj tehničke jedinice</i>
1.1.	Glavna skupština	1912./1931.	kut. 1
1.1.1.	Pravila društva	1912.	
1.1.2.	Punomoći za glasovanje	1930.-1931.	
1.2.	Imenik članova Uprave i Nadzornog odbora	1912. – 1928.	kut. 1
1.3.	Ovlaštenja	1941.	kut. 1

<i>1.1. Signatura</i>	HR-DADU-SCKL 970/2
<i>1.2. Naslov</i>	Članstvo
<i>1.3. Vrijeme nastanka gradiva</i>	1912.-1931. (1932./1938.)
<i>1.4. Razina opisa</i>	Serijski
<i>1.5. Količina zapisa</i>	0,2 kutije, 0,02 d/m
<i>3.1. Sadržaj</i>	Imenik članova obuhvaća imena pojedinih članova – fizičkih i pravnih osoba (poput Ribarske zadruge), zanimanja fizičkih osoba, datume početka i završetka članstva s podacima o zadružnim dijelovima s uplaćenim novcem. U opaskama su navedeni podaci o smrti, iseljenju, odreknuću ili isključenju iz zadruge.

<i>Signatura</i>	<i>Naslov</i>	<i>Vremenski raspon</i>	<i>Broj tehničke jedinice</i>
2.1.	Imenik članova	1912.-1931. (1932./1938.)	kut. 1

- 1.1. *Signatura* **HR-DADU-SCKL 970/3**
- 1.2. *Naslov* **Štednja**
- 1.3. *Vrijeme nastanka gradiva* 1912.-1947.
- 1.4. *Razina opisa* Serija
- 1.5. *Količina zapisa* 2 knjige, 0,1 d/m
- 3.1. *Sadržaj* Serija sadrži dvije knjige uložaka pojedinih članova zadruge. Uz pojedino ime, nižu se podaci o uplatama, isplatama i kamatnom priljevu na štednom ulogu.
- 3.2. *Plan sređivanja* Knjige su poredane kronološki.

<i>Signatura</i>	<i>Naslov</i>	<i>Vremenski raspon</i>	<i>Broj tehničke jedinice</i>
3.1.	Knjige uložaka	1912.-1947.	knj. 1 - 2

1.1. *Signatura* **HR-DADU-SCKL 970/4**

1.2. *Naslov* **Zajmovi**

1.3. *Vrijeme nastanka
gradiva* 1912. – 1947.

1.4. *Razina opisa* Serija

1.5. *Količina zapisa* 0,1 kutije, 3 knj.; 0,11 d/m

3.1. *Sadržaj* Serija sadrži knjigu s traženjima zajmova i odlukama Uprave po tim zahtjevima. Svaki pojedinačni član Uprave dao je mišljenje po pojedinom zahtjevu.

Isto tako, serijom su obuhvaćene tri knjige zajmova u kojima su sadržani podaci o dužniku, jamcima duga i otplati zajma.

3.2. *Plan sređivanja* Knjige su unutar podserije poredane kronološki.

<i>Signatura</i>	<i>Naslov</i>	<i>Vremenski raspon</i>	<i>Broj tehničke jedinice</i>
4.1.	Zapitani zajmovi i odluke Uprave	1922.-1929.	kut. 1
4.2.	Knjige zajmova	1912.-1947.	knj. 3 - 5

- 1.1. *Signatura* **HR-DADU-SCKL 970/5**
- 1.2. *Naslov* **Tekuće financijsko poslovanje**
- 1.3. *Vrijeme nastanka gradiva* 1912.-1947.
- 1.4. *Razina opisa* Serija
- 1.5. *Količina zapisa* 0,4 kutije, 5 knj; 0,21 d/m
- 3.1. *Sadržaj* Serija sadrži blagajničke dnevnike, razdjelnik, iskaznicu troškova i dohodaka kao i dokumentaciju tekućih računa.
- 3.2. *Plan sređivanja* Gradivo je podijeljeno u podserije prema vrsti financijske dokumentacije, a u podserijama nanizano prema kronološkom redu.

<i>Signatura</i>	<i>Naslov</i>	<i>Vremenski raspon</i>	<i>Broj tehničke jedinice</i>
5.1.	Blagajnička dokumentacija	1912.-1946.	kut. 1, knj. 6 - 7
5.1.1.	Dnevnici	1912.-1946.	kut. 1, knj. 6 - 7
5.1.2.	Dokaznica blagajne	1929.-1931.	kut. 1
5.2.	Razdjelnik	1912.-1919.	knj. 8
5.3.	Iskaznica troškova i dohodaka	1928.-1934.	knj. 9
5.4.	Knjiga tekućih računa	1919.-1939.	knj. 10

Kazalo osoba

Bosnić Bruk Ivo Kuzmin 4

Kalogjera Petar 5

Kalogjera (Calogera) Stjepan 4-6

Ostojić Frano 4

Smerchinich Ljubomir pk. Petra 4

Kazalo geografskih pojmova

Blato 4-5

Čara 4

Korčula, otok 4

Ljubljana 4

Smokvica 4

Vela Luka

Kazalo tehničkih jedinica

<i>Tehnička jedinica</i>	<i>Sadržaj</i>
Kutija 1	1. Rad središnjih tijela, 2. Članstvo, 4.1. Zapitani zajmovi i odluke Uprave, 5.1.1. Blagajnički dnevnic (1912.-1919.), 5.1.2. Dokaznice blagajne
Knjiga 1	3.1. Knjiga uložaka br. 1
Knjiga 2	3.1. Knjiga uložaka br. 3
Knjiga 3	4.2. Knjiga zajmova br. 1
Knjiga 4	4.2. Knjiga zajmova br. 2
Knjiga 5	4.2. Knjiga zajmova br. 3
Knjiga 6	5.1.1. Blagajnički dnevnik (1919.-1928.)
Knjiga 7	5.1.1. Blagajnički dnevnik (1929.-1946.)
Knjiga 8	5.2. Razdjelnik
Knjiga 9	5.3. Iskaznica troškova i dohodaka
Knjiga 10	5.4. Knjiga tekućih računa